Dezinfektor/dezinfektorka ve službách (kód: 69-029-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Osobní a provozní služby (kód: 69)
Týká se povolání: Dezinfektor
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v etiketách dezinfekčních přípravků	3
Vymezení dezinfikovaného prostoru	3
Volba vhodné techniky a technologického postupu mechanické očisty prostorů	3
Výběr vhodného čisticího prostředku pro daný účel mechanického čištění	3
Volba techniky a technologického postupu pro provedení dezinfekce v objektu	3
Výběr vhodného dezinfekčního prostředku pro daný účel požadované dezinfekce	3
Dezinfekce otřením, posypem, ponořením, aplikací postřiku, aerosolu nebo pěny	3
Dezinfekce ploch podle sanitačních plánů a čištění dle postupů v systému kritických bodů HACCP	3
Provádění dezinfekce v potravinářských provozech	3
Provádění dezinfekce ve zdravotnickém a nemocničním zařízení	3
Provádění dezinfekce v hospodářských objektech	3
Obsluha různých druhů konvenčních aplikátorů dezinfekčních přípravků	3
Seřizování, ošetřování a údržba různých druhů aplikátorů dezinfekčních přípravků	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v etiketách dezinfekčních přípravků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat přípravky na základě údajů uvedených na etiketě, podle dezinfekční účinnosti a materiálové odolnosti ošetřených materiálů	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Charakterizovat dezinfekční přípravky podle účinku i podle chemické skladby, formulací a aplikačních forem	Písemné ověření
c) Připravit 3 dezinfekční roztoky v různých koncentracích	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat způsob distribuce a skladování biocidů a likvidaci zbytků dezinfekčních roztoků a obalů koncentrátů	Ústní ověření
e) Uvést příklady akutních a chronických otrav při práci s dezinfekčními přípravky	Ústní ověření
f) Uvést a popsat možná zdravotní rizika při práci s dezinfekčními přípravky a používanými přístroji a materiály	Písemné ověření
g) Orientovat se v zákonech, vyhláškách, nařízeních a normách, které podmiňují řádné vykonávání práce	Písemné ověření
h) Vysvětlit základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s biocidy a poskytování první pomoci	Ústní ověření
i) Porozumět a vysvětlit obsah návodu na použití dezinfekčních přípravků a znalost bezpečnostních listů	Ústní ověření
j) Popsat a ukázat základy první pomoci při nehodě způsobené manipulací s dezinfekčními přípravky	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vymezení dezinfikovaného prostoru

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit využití dezinfekční plánů podle potřeb zákazníků	Ústní ověření
b) Posoudit vnější faktory ovlivňující mikrobicidní účinnost dezinfekčních postupů, vysvětlit reziduální účinek	Ústní ověření
c) Zdůvodnit výběr techniky a technologických postupů dezinfekce a metody provedení jednoetapové a dvouetapové dezinfekce	Písemné ověření
d) Zdůvodnit a popsat rozsah provedené dezinfekce ve vztahu k ekologii a ochraně životního prostředí	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba vhodné techniky a technologického postupu mechanické očisty prostorů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit význam mechanické očisty prostředí a ploch provedené před vlastní dezinfekcí	Ústní ověření
b) Vyjmenovat a popsat fyzikální a fyzikálně-chemické metody mechanického čištění	Písemné ověření
c) Navrhnout pracovní postupy pro aplikaci čisticích prostředků (ruční a strojové čištění atd.)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výběr vhodného čisticího prostředku pro daný účel mechanického čištění

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat chemické látky a směsi používané k mechanické očistě	Ústní ověření
b) Charakterizovat čisticí prostředky podle účinku i podle chemické skladby, formulací a aplikačních forem	Ústní ověření
c) Vybrat vhodný čisticí prostředek pro daný účel mechanického čistění	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba techniky a technologického postupu pro provedení dezinfekce v objektu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat fyzikální a fyzikálně-chemické postupy dezinfekce	Ústní ověření
b) Vysvětlit pracovní postupy při aplikaci dezinfekčních přípravků (postřik, pěna, aerosol)	Ústní ověření
c) Vypracovat protokol o provedené dezinfekci v daném objektu	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Výběr vhodného dezinfekčního prostředku pro daný účel požadované dezinfekce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit dezinfekční přípravek proti bakteriím, plísním a kvasinkám, virům, sporám a parazitům	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vybrat dezinfekční přípravek k zamezení přenosu a šíření epidemiologicky významných mikroorganizmů (infekce přenášené vzduchem, kontaktem, fekálně-orální cestou, ze zvířete na člověka a opačně, členovci, biologickým materiálem)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Zdůvodnit výběr dezinfekčních přípravků v oblasti komunální, zdravotnických zařízeních, zemědělských a potravinářských provozech	Ústní ověření
d) Uvést faktory ovlivňující proces dezinfekce (vliv teploty, vlhkosti, tvrdost vody, rezistence bakterií aj.)	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Dezinfekce otřením, posypem, ponořením, aplikací postřiku, aerosolu nebo pěny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout vhodný postup k provedení dezinfekce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Vysvětlit pracovní postupy při aplikaci dezinfekčních přípravků	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Dezinfekce ploch podle sanitačních plánů a čištění dle postupů v systému kritických bodů HACCP

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat chemické látky a směsi a postupy použitelné k dezinfekci a čištění v potravinářských provozech	Písemné ověření
b) Vysvětlit postupy dezinfekce uvedené v sanitačním plánu pro vybraný objekt	Ústní ověření
c) Vysvětlit systém stanovení kritických bodů HACCP	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění dezinfekce v potravinářských provozech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout vhodný postup k provedení dezinfekce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Uvést příklady onemocnění přenášených vzduchem, kontaktem, fekálně-orální cestou, ze zvířete na člověka a opačně, členovci, biologickým materiálem	Písemné ověření
c) Zdůvodnit výběr dezinfekčního přípravku proti bakteriím, plísním a kvasinkám, virům (obaleným i neobaleným), sporám a vývojovým formám parazitů	Písemné ověření
d) Zdůvodnit výběr dezinfekčního přípravku a uvést možnosti kontroly jejich účinnosti mikrobiologickými či chemickými metodami	Ústní ověření
e) Popsat přípravky na dezinfekci dopravních prostředků pro převoz potravin	Ústní ověření
f) Popsat přípravky a postupy na dezinfekci klimatizačních zařízení a jiných strojních technologických zařízení	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění dezinfekce ve zdravotnickém a nemocničním zařízení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout vhodný postup k provedení dezinfekce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat cesty přenosu a šíření epidemiologicky významných mikroorganizmů	Ústní ověření
c) Uvést příklady onemocnění přenášených vzduchem, kontaktem, fekálně-orální cestou, ze zvířete na člověka a opačně, členovci, biologickým materiálem	Písemné ověření
d) Zdůvodnit výběr dezinfekčního přípravku proti bakteriím, plísním a kvasinkám, virům (obaleným i neobaleným), sporám a vývojovým formám parazitů	Ústní ověření
e) Zdůvodnit výběr dezinfekčních přípravků a uvést možnosti kontroly jejich účinnosti mikrobiologickými či chemickými metodami	Ústní ověření
f) Popsat přípravky na dezinfekci dopravních prostředků (např. sanitky)	Ústní ověření
g) Popsat přípravky a postupy na dezinfekci klimatizačních zařízení a jiných strojních technologických zařízení	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Provádění dezinfekce v hospodářských objektech

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Navrhnout vhodný postup k provedení dezinfekce	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zdůvodnit výběr dezinfekčního přípravku proti bakteriím, plísním a kvasinkám, virům (obaleným i neobaleným), sporám a vývojovým formám parazitů	Písemné ověření
c) Zdůvodnit výběr dezinfekčních přípravků a uvést možnosti kontroly jejich účinnosti mikrobiologickými či chemickými metodami	Písemné ověření
d) Popsat přípravky na dezinfekci dopravních prostředků k přepravě zvířat	Ústní ověření
e) Vybrat vhodné dezinfekční přípravky a čisticí prostředky pro speciální druhy veterinární dezinfekce	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Popsat využití dezinfekční vany a dezinfekční rohože, jejich funkce, umístění, údržbu	Ústní ověření
g) Vypočítat potřebné množství dezinfekčního přípravku a vody a aplikační techniky nutné k ošetření objektu s danými rozměry	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha různých druhů konvenčních aplikátorů dezinfekčních přípravků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zdůvodnit výběr vhodných aplikátorů k provedení dezinfekce	Písemné ověření
b) Vysvětlit pracovní postupy při aplikaci dezinfekčních přípravků	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Seřizování, ošetřování a údržba různých druhů aplikátorů dezinfekčních přípravků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Porozumět a objasnit obsah návodů na použití aplikátorů dezinfekčních přípravků	Ústní ověření
b) Provést seřízení, ošetření a údržbu přístrojů, zařízení a pomůcek používaných při vykonávání práce dezinfektora ve službách	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://nsp.cz/jednotka-prace/dezinfektor-ve-sluzbach#zdravotni-zpusobilost).

Zkouška se skládá ze 3 částí - písemné, ústní a praktické.
Všechna kritéria (celkem 13), která jsou ověřována formou ověřování písemné, jsou realizována formou testu. Test obsahuje výlučně uzavřené otázky.
Při ústním ověřování se uchazeč verbálně vyjadřuje k zadané otázce či tématu nebo vysvětluje své postupy či obhajuje svá řešení. Hodnotí se správnost tohoto ústního projevu ve vztahu k příslušným kritériím hodnocení.

Pravidla pro aplikaci testů jako způsobu ověřování profesních kvalifikací
Soubor otázek pro testy stanovuje autorizovaná osoba podle požadavků hodnoticího standardu. Musí přitom splňovat následující pravidla:
A) Testy pro jednotlivé uchazeče musí být generovány z dostatečně velkého souboru otázek, aby bylo možné vytvářet dostatečné počty různě sestavených testů.
B) Při každé zkoušce musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu. To znamená, že v případě, kdy se některé kompetence nebo kritéria ověřují pomocí testů, musí být splněny následující podmínky:
B1) Pro celkový soubor otázek, z něhož se generují jednotlivé testy:
Pro každé kritérium existuje několik otázek.
B2) Pro jednotlivé vygenerované testy:
Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium (u něhož je test způsobem ověření a v návaznosti na pokyn o tom, která kritéria je třeba u zkoušky splnit) alespoň jednu otázku.
B3) Pro úspěšné splnění požadavku testu:
Za úspěšné splnění testu se považuje 75 % správně zodpovězených otázek s tím, že pro každé kritérium musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

Test se vztahuje k těmto kompetencím:
- Orientace v etiketách dezinfekčních přípravků
- Vymezení dezinfikovaného prostoru
- Volba vhodné techniky a technologického postupu mechanické očisty prostorů
- Výběr vhodného dezinfekčního prostředku pro daný účel požadované dezinfekce
- Dezinfekce ploch podle sanitačních plánů a čištění dle postupů v systému kritických bodů HACCP
- Provádění dezinfekce v potravinářských provozech
- Provádění dezinfekce ve zdravotnickém a nemocničním zařízení
- Provádění dezinfekce v hospodářských objektech
- Obsluha různých druhů konvenčních aplikátorů dezinfekčních přípravků

HACCP (zkratka anglického HAZARD ANALYSIS CRITICAL CONTROL POINT) je systém preventivních opatření (kritických kontrolních bodů) sloužící k zajištění zdravotní nezávadnosti potravin a pokrmů během všech činností souvisejících s jejich výrobou, zpracováním, skladováním, manipulací, přepravou a prodejem konečnému spotřebiteli.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 3 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo vyšší odborné vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti dezinfekce, dezinsekce, deratizace či epidemiologie.
b) Vysokoškolské vzdělání a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti dezinfekce, dezinsekce, deratizace či epidemiologie.
c) Profesní kvalifikace 69-029-H Dezinfektor/dezinfektorka ve službách a střední vzdělání s výučním listem + alespoň 5 let odborné praxe v oblasti dezinfekce, dezinsekce, deratizace či epidemiologie
d) Střední vzdělání s výučním listem a odborná způsobilost podle § 58 zákona č. 258/2000 Sb., a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti dezinfekce, dezinsekce, deratizace či epidemiologie.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zařízený prostor s hygienickým koutem a šatnou,
- obrázky běžných druhů mikroorganizmů, proti kterým jsou podnikána represivní opatření,
- pomůcky k přípravě dezinfekčních roztoků (odměrné nádoby a váhy),
- aplikační zařízení (zejména k provedení postřiku, aerosolu) a pomůcky, osobní ochranné pracovní pomůcky (rukavice, obličejový štít nebo brýle, zástěra, vhodná obuv, případně respirátor).

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 2 až 3 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut). Doba trvání písemné zkoušky jednoho uchazeče je 50 minut.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Sdružení pracovníků dezinfekce, dezinsekce, deratizace České republiky
Dezinfekce, dezinsekce, deratizace Servis, s. r. o.
Státní zdravotní ústav (SZÚ)
Ústav pro státní kontrolu veterinárních biopreparátů a léčiv (ÚSKVBL)